

Bruxelles, 10. prosinca 2022.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0371(COD)

15727/1/22
REV 1 ADD 1

ECOFIN 1291
RELEX 1682
NIS 35
FIN 1312
COEST 893
CODEC 1944
PARLNAT 188

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Instrumenta za
pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +)
– obrazloženje Vijeća
– Vijeće donijelo 10. prosinca 2022.

I. UVOD

1. Komisija je 9. studenoga 2022. podnijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +) (Instrument makrofinancijske pomoći +)¹. Opći je cilj Instrumenta makrofinancijske pomoći + pružanje kratkoročne financijske pomoći na predvidljiv, kontinuiran, uredan i pravodoban način, financiranje sanacije i početna potpora poslijeratnoj obnovi, ovisno o slučaju, u svrhu pružanja potpore Ukrajini na njezinu putu prema europskoj integraciji.
2. Europski parlament donio je stajalište o Instrumentu makrofinancijske pomoći + u prvom čitanju na plenarnoj sjednici 24. studenoga 2022.² bez izmjena Prijedloga Komisije.
3. Radna skupina financijskih savjetnika razmotrila je predloženi Instrument makrofinancijske pomoći + na sastancima 15. studenoga 2022. i 8. prosinca 2022. te je odlučila unijeti izmjene u Prijedlog Komisije³.
4. Odbor stalnih predstavnika 9. prosinca 2022. potvrdio je stajalište Vijeća u prvom čitanju i predložio da ga Vijeće donese.
5. Vijeće je donijelo svoje stajalište u prvom čitanju 10. prosinca 2022. u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom utvrđenim u članku 294. UFEU-a⁴.

¹ Dok. ST 14562/22.

² Dok. PE-CONS 63/22.

³ Dok. 15231/22.

⁴ Dok. 15727/22

II. CILJ

6. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2093⁵ (Uredba o VFO-u) pokrivanje financijskih obveza koje proizlaze iz zajmova u okviru Instrumenta makrofinancijske pomoći + trenutno nije moguće. Zato je Prijedlog o Instrumentu makrofinancijske pomoći + bio dio paketa prijedlogâ o financiranju potpore Ukrajini, zajedno s Komisijinim Prijedlogom uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe o VFO-u⁶ i Komisijinim Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode zaduživanja⁷.

Budući da se čini da prema Komisijinu Prijedlogu neće biti moguće donijeti predloženu izmjenu Uredbe o VFO-u na vrijeme da bi se pokrile financijske obveze koje proizlaze iz zajmova u okviru Instrumenta makrofinancijske pomoći +, potrebno je pronaći alternativno rješenje kojim bi se omogućila brza isplata sredstava Ukrajini.

7. Dobrovoljni doprinosi država članica u obliku jamstava utvrđeni su kao prikladno sredstvo za pružanje zaštite kojim se dopuštaju operacije uzimanja i davanja zajmova u okviru Instrumenta makrofinancijske pomoći +. Jamstva država članica služila bi kao odgovarajuća zaštitna mjera kojom se osigurava sposobnost Unije da otplati uzete zajmove kojima se podupiru zajmovi koje je dala. Aktiviranje takvih dobrovoljnih jamstava prestalo bi biti moguće od datuma početka primjene izmjene Uredbe o VFO-u, ili njezina sljednika, kojom se osigurava jamstvo za zajmove iz Instrumenta makrofinancijske pomoći + u okviru proračuna Unije iznad gornjih granica VFO-a i do ograničenja gornjih granica iz članka 3. stavaka 1. i 2. Odluke (EU, Euratom) 2020/2053.

⁵ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.).

⁶ Dok. 14442/22.

⁷ Dok. 14443/22.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

8. Vijeće je unijelo izmjene u članak 4. i dodalo dva nova članka 5. i 6. Razlozi za te izmjene objašnjeni su u novim uvodnim izjavama od 30. do 36.

(a) Dostupna potpora iz Instrumenta (članak 4.)

9. Potpora iz Instrumenta makrofinancijske pomoći + postajala bi dostupna postupno, nakon što jamstva država članica stupe na snagu, i ne bi premašivala iznose obuhvaćene dotičnim sporazumima o jamstvu. Međutim, taj zahtjev da potpora postupno postaje dostupna prestao bi se primjenjivati od datuma početka primjene izmjene Uredbe o VFO-u, ili njezina sljednika, kojom se osigurava jamstvo za zajmove iz Instrumenta makrofinancijske pomoći + u okviru proračuna Unije iznad gornjih granica VFO-a i do ograničenja gornjih granica iz članka 3. stavaka 1. i 2. Odluke (EU, Euratom) 2020/2053.

(b) Jamstva država članica (članci 5. i 6.)

10. Člankom 5. predviđa se mogućnost da države članice na zahtjev daju neopoziva i bezuvjetna jamstva u ukupnom iznosu od najviše 18 milijardi EUR u vezi s potporom iz Instrumenta makrofinancijske pomoći + u obliku zajmova. Relativni udio doprinosa država članica odgovarao bi ključu BND-a.
11. U članku 6. utvrđuju se glavne značajke sporazumâ o jamstvu koje trebaju sklopiti Komisija i države članice.

IV. ZAKLJUČAK

12. U stajalištu Vijeća u prvom čitanju zadržava se početni prijedlog Komisije, ali se i uvode dodatni elementi kojima bi se omogućila pravodobna isplata financijske potpore Ukrajini do donošenja relevantne izmjene VFO-a i od datuma početka primjene te izmjene.
